

Azərbaycan 1993–2003-cü illərdə öz inkişaf və sabitlik dövrünü yaşayırdı. Bu, müstəqilliyimizin ikinci dövrü idi. Bir daha qayıdram müstəqilliyimizin ilk illərinə. Əgər o vaxt Heydər Əliyev kimi dahi şəxsiyyət – millətə canı, qanı ilə bağlı olan insan hakimiyyətdə olsaydı, biz o bəlalarla üzləşməyəcəkdik.

İlham ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Böyük qayıdışdan başlanan qurtuluş

sahədə islahatlara başlandı. Azad bazar iqtisadiyyatına keçidlə əlaqədar özəlləşdirməyə geniş meydan verildi. Xarici siyasətdə mühüm nailiyyətlər əldə edildi, beynəlxalq maliyyə mərkəzləri, dünyanın iri şirkətləri Azərbaycana böyük miqdarda kredit verməyə, investisiya qoymağa başladılar. Azərbaycanda yaranmış sabitlik, ölkəmizə beynəlxalq aləmdə artan inam və etimad nəticəsində Bakıda “Əsrin müqaviləsi” imzalandı.

Elə bu zaman sanki pusquda oturub gözləyən, Azərbaycanın uğurları gözlərinə tikan olub batan, bu ölkənin gələcək potensialını özlərinə təhlükə mənbəyi kimi gören bəzi xarici qüvvələr hərəkətə keçdilər. Hakimiyyəti devirmək üçün ölkənin daxilində, belə deyək ki, “narazı” birləşmələrin əli ilə dövlət çevrilişi etmək eşşinə düşdülər. Yəni də ulu öndərin qətiyyəti və xalqın köməyi ilə bu cəhdin qarşısı məharətlə alındı. Çox keçmədən, 1995-ci ilin martında yeni bir çevriliş cəhdi göstərildi və bir daha Heydər Əliyevin yenilməz iradəsi bu niyyəti də heçə endirdi. Azərbaycanda sabitlik və əmin-amanlıq yarandı. Milli-mənəvi dəyərlərimiz bərpa edildi. Ölkə xaosdan, hərc-mərclikdən xilas oldu. Böyük uğurlara imza atdı. Dünya Azərbaycana Heydər Əliyev zirvəsindən baxmağa başladı.

Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan dövləti möhkəmliyini, etibarlılığını, qanunçuluğu və vətəndaşların təhlükəsizliyini hər şeydən üstün tutduğunu bütün dünyaya nümayiş etdirdi. Azərbaycanda hakimiyyətə gəlmək üçün silahlı dəstələrdən, zorakılıqdan istifadə etmək ənənəsinə son qoyuldu. Ölkəmiz dinc və sakit bir şəraitdə öz müstəqil dövlətini qurmaq və inkişaf etdirmək imkanı qazandı və demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət yaratmaq naminə geniş islahatlar dövrünə qədəm qoydu. Bir az əvvəl dediyim fikri bir daha təkrarlamaq istəyirəm. Ulu öndər qısa bir zaman kəsiyində Azərbaycanı bir dünya dövlətinə çevirdi.

Dövləti olmayan xalq ölümə məhkumdur. Məhz Heydər Əliyevin sayəsində Azərbaycan dövlətçiliyi ona qarşı yönələn bütün məkrli əməllərin öhdəsindən uğurla gəldi. Ulu öndər xalqımızın inamını, gələcəyə olan ümidlərini özünə qaytardı. Azərbaycanın müstəqilliyini əbədi və dönməz, dövlətçiliyini möhkəm və sarsılmaz etdi.

Bütün bu hadisələri, bu xronologiyayı, hamımıza yaxşı məlum olan və yaxşı xatırladığımız o günləri, sadəcə, bir yazının

imza atdı, Cənubi Qafqazın parlaq ulduzuna çevrildi. Onun başlayıb, lakin ömür vəfa etmədiyi üçün sona çatdırı bilmədiyi yeganə problem olan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi məhz ulu öndərin yolgöstərənliyi ilə öz həllini tapdı.

Bu gün Azərbaycan xalqının haqlı olaraq xilaskar Prezident, müzəffər Ali Baş Komandan adlandırdığı, hamımızın əzizimiz olan cənab İlham Əliyevin dəmir iradəsi ilə biz qalib gəldik. 44 günlük müharibə günlərində dünya

XIX əsrin böyük filosoflarından olan Karleyl Tomas deyib: “Yer üzündə elə oğullar var ki, xalqlar onun şöhrəti arxasında gizlənib və belə oğulların sayı çox deyil”. Dünyada sayı çox olmayan oğullarından birini – ulu öndər Heydər Əliyevi də Allah məhz Azərbaycan xalqına bəxş edib.

Müstəqillik, azadlıq hər bir ölkənin var olması üçün çox əhəmiyyətli bir amildir. Müstəqillik, azadlıq – istər fərd olaraq hər bir vətəndaş, istərsə də bütöv bir xalq, bir millət üçün müqəddəs, əvəzolunmaz nemətdir. Milli kimliyini əbədi etmək istəyən xalqlar tarix boyu müstəqillik uğrunda mübarizə aparmışlar. Azərbaycan xalqı da əsrlərdən bəri arzusunda olduğu, uğrunda mübarizə apardığı istiqlalı bundan bir əsr əvvəl əldə etsə də, təəssüf ki, ilk demokratik respublikanın ömrü uzun sürmədi. Xarici təzyiqlər, daxili çəkişmələr demokratik respublikanı yavaş-yavaş tənəzzülə uğratdı və 1920-ci il aprelin 28-də Azərbaycan Demokratik Respublikası süqut etdi. Xalq tam 71 il tarixi şəraitin yetişməsinə gözləməli oldu. Nə 71 illik siyasi quruluş, nə ideoloji sistem, nə rejim qadağaları Azərbaycan xalqının müstəqillik atəşini söndürə, öz ölkəsinə sahib çıxmaq əzmini qıra bilmədi. Sovetlər İttifaqında gedən proseslər və imperiyanın dağılması ilə əlaqədar cərəyan edən ictimai-siyasi vəziyyət xalqın öz müstəqillik istəyini əldə etməsinə şərait yaratdı. 1991-ci ilin 18 oktyabrında Azərbaycan yenidən öz müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra siyasi mübarizənin yeni dövrü başladı.

Azərbaycan öz müstəqilliyini qoruyub saxlamaq və möhkəmləndirmək uğrunda mübarizə etməli idi. Bu artıq sübut olunmuş bir faktdır ki, müstəqilliyi qoruyub saxlamaq və əbədi etmək onu qazanmaqdan daha çətindir. Təəssüf ki, müstəqilliyini yenidən qazanmış millət, elə ilk günlərdən onu itirmək təhlükəsi ilə üzləşdi. Müstəqilliyin elanı ilə Azərbaycan böyük bəlalara sürükləndi. Ölkənin parçalanmaq, xalqın yox olmaq təhlükəsi ilə üz-üzə qaldığı o günləri indi hətta sadəcə olaraq, xatırlamaq belə insanı vahimələndirir. Hər birimizin canlı şahidi olduğumuz və yaxın tariximizin ağırılı – acılı səhifəsi olan, ölkəmizin və xalqımızın “olum-ölüm” sualı ilə qarşılaşdığı, Azərbaycanın bir dövlət kimi faktiki olaraq dünya xəritəsindən silinmək qorxusunun yaşandığı bir zamanda xalqın sonradan çox haqlı olaraq ulu öndər adını verdiyi Heydər Əliyev olmasaydı, Azərbaycanın nə 103 illik müstəqillik tarixi, nə 28 illik qurtuluş tarixi, nə də bu günə qədər yaşadığımız və bundan sonra yaşayacağımız çox əlamətdar, bizim üçün müqəddəs günlər nəsibimiz olmayacaqdı. Bu inkaredilməz bir həqiqətdir və biz bugününümüz üçün, təbii ki, ulu öndərə borcluuyq.

Bundan 28 il əvvəl – o müdhiş, dəhşətli günlərdə, xalqa hava və su kimi lazım olan o böyük şəxsiyyət xalqının ona ünvanlanan həyəcanlı səsinə səs verdi, ona uzanan titrək əllərini öz güclü əlləri ilə sıxdı, ona bəslənən sonsuz ümidlərinə arxa durdu və Azərbaycanda yenidən hakimiyyətə qayıtdı. Bu qayıdış Azərbaycan adlı dövləti yoxdan var etdi. Bu qayıdış Azərbaycan dövlətçiliyinin sübutuna çevrildi. Bu qayıdış Azərbaycan üçün Qurtuluş Günü oldu.

Dövlətin qorunub saxlanması, dövlətçiliyinin möhkəmləndirilməsi, azadlığımızın, müstəqilliyimizin bərqərar olması böyük qurtuluşun başlanğıcı idi. Bu günlərdə baş ucalığı ilə, böyük bir iftixar hissi ilə qeyd etdiyimiz və qurtuluş adını daşıyan 1993-cü ilin 15 iyunundan, yəni ulu öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra, həmin günə qədər ağır vəziyyətdə olan ölkənin problemləri mərhələ-mərhələ həll olunmağa başladı. Gəncədəki hadisələr Heydər Əliyevin müdrikliliyi ilə dinc yolla nizamlandı. Qondarma “Talış Muğan Respublikası” Heydər Əliyevin xalqa müraciəti və bölgədə yaşayan insanların təkidi ilə ləğv olundu. Sadvalçıların separatçı hərəkatlərinin qarşısı alındı. Ayrı-ayrı şəxslərə və silahlı qruplaşmalara xidmət edən silahlı birləşmələr zərərsizləşdirildi.

1994-cü ilin mayında Qarabağ müharibəsində ölkəmiz üçün həyati əhəmiyyət daşıyan atəşkəsə nail olundu. İnflyasiya dayandırıldı. Aqrar

tezisləri olaraq xatırlamırıq və heç kəsə yaxın tariximizi yenidən anlatmaq fikrində də deyilik. Bizcə, ürəyində zərrə qədər də olsa Vətən sevgisi daşıyan, xalqının, millətinin təəssübünü çəkən heç bir insan bu günlərin acı həqiqətlərini inkar edə bilməz.

Bütün bu sadaladıqlarımızla demək istədiyimiz fikir qısaca bundan ibarətdir ki, biz – yəni Azərbaycan xalqı çox xoşbəxt xalqıq. Çünki Tanrı Heydər Əliyev kimi bir rəhbəri bir az əvvəl də, alman filosofu Karleyl Tomasa istinadən qeyd etdiyim kimi, dünyada sayı çox olmayan oğullardan birini bizim taleyimizə yazıb. Qısa bir zaman kəsiyində bütün bu uğurlara imza atmaq, bu gün demokratiyanın beşiyi sayılan, 200 ildən çox dövlətçilik təcrübəsi olan ölkələrin qət etdiyi məsafəni cəmi 10 ildə keçə bilmək nə qədər ağıl, qətiyyət, cəsarət, enerji, fiziki sağlamlıq tələb edirdi? Və bütün bunlara artıq ömrünün qürub çağında olan, Tanrının ona verdiyi ömür payını rahat, qayğılardan və bütün həyəcanlardan uzaq bir şəraitdə yaşamaq yerinə, özünün söylədiyi kimi, ömrünün qalan hissəsini də xalqına qurban verən bir insan – adı hər zaman böyük hərfərlə yazılmalı olan böyük şəxsiyyət – məğrur və əzəmətli Heydər Əliyev sinə gəirirdi.

O, xalqına hər zaman doğru olan yolu göstərdi. O, heç bir zaman yanılmırdı. Fitri zəkası, gələcəyi görmək bacarığı ona hər zaman doğru olanı dikte edirdi. Ömrünün son səhifələrində belə, “mən ona özüm qədər inanıram və əminəm ki, mənim başladığım, lakin sona çatdırı bilmədiyim tələyüklü məsələləri o şəərəflə davam etdirəcək və yerinə yetirəcəkdir” deyərəkən də yanılmadı. Bizə uğurun, inkişafın, qələbənin ünvanını nişan verdi. Bu sözlərin nə qədər həqiqət olduğuna ulu öndərin yoxluğunda keçən 18 il ərzində hər gün şahidlik etdik. Azərbaycan ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi, fiziki və mənəvi varisi cənab İlham Əliyevlə birlikdə gətdiyi yolda bu illər ərzində ölçüyəgəlməz nailiyyətlərə

Azərbaycan xalqının, rəşadətli ordumuzun, dövlətimizin başçısının möhtəşəm birliyinin, həmrəyliyinin şahidi oldu. Prezident İlham Əliyevin düşünülmüş siyasəti həyata keçirdiyi uğurlu taktiki gedişlər, o zamana qədər dünya herb tarixində mövcud olmayan nümunəvi hərbi strategiyası ordu və xalq birliyi, bərabərliyi Qarabağımızı, doğma torpaqlarımızı bizə qaytardı. Qarabağın Azərbaycan olduğunu dünyaya çatdırdı.

Ulu öndər “mən fəxr edirəm ki, azərbaycanlıyam” – deyirdi. Biz də fəxr edirik ki, Heydər Əliyevin əmanəti olan, onun ideyalarının yaşadığı, inkişaf etdiyi, gündən-günə müasirləşən və ən əsası güclü dövlətçilik təməlləri olan bir ölkənin – bütöv Azərbaycanın vətəndaşlarıyıq. Vətən və vətəndaşlıq, dövlət və dövlətçilik, Azərbaycan və azərbaycanlılıq ən böyük amalımızdır. Gəlin unutmayaq ki, öz dövlətinə, öz Vətəninə, millətinə, bayrağına, himninə, Prezidentinə hörmətlə yanaşmağı bacaran, ürəkdən sevdən, sadıq olan xalqlar tarix qarşısında hər zaman qalib gəliblər. Azərbaycan xalqı da inandığı, etimad etdiyi və sevdiyi rəhbərinə – Prezident İlham Əliyevə hər zaman sadıqdır və sadıq olaraq qalacaqdır.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin ölməz ideyalarının qalibiyyət bayrağına çevrilən, yaşından, kimliyindən, mövqeyindən asılı olmadan hər bir azərbaycanlının Prezidenti olmağı bacaran cənab İlham Əliyevə xalqın ehtiramı, məhəbbəti və sədaqəti sonsuzdur. Əminik ki, bu ehtiram, bu məhəbbət və sədaqətlə Prezidentimizə arxa duran xalqımıza ulu öndərin siyasi kursu hər zaman olduğu kimi, bundan sonra da doğru yolu göstərəcəkdir.

Jalə ƏLİYEVA,
Milli Məclisin Ailə, qadın, uşaq məsələləri komitəsi sədrinin müavini, filologiya elmləri doktoru, professor